

«Επιχειρηματικότητα Χωρίς Εμπόδια»

Νέα προσέγγιση για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος
σε 6 κρίσιμους κλάδους και λειτουργίες της ελληνικής οικονομίας.

Κυριότερες προτάσεις

Ειδική Έκθεση:

Για τις διαδικασίες ελέγχου στην παραγωγή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Η ύπαρξη ξεκάθαρης, ως προς τους στόχους και σκοπούς, στρατηγικής ελέγχου της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, από ένα ενιαίο, σύγχρονο και κατάλληλα καταρτισμένο εποπτικό φορέα για το σύνολο του κλάδου θα μπορούσε να συμβάλει ουσιαστικά στην περαιτέρω ενίσχυση της ποιότητας και ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στην αποτελεσματικότερη άσκηση του ρόλου του κράτους ως εποπτικού φορέα. Εντούτοις η υφιστάμενη κατάσταση χαρακτηρίζεται από πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων ελεγκτικών και εποπτικών αρχών, από πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου και κυρίως έλλειψη μεθοδολογίας ελέγχου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται η καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων του κλάδου δίχως να διασφαλίζεται η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του ελέγχου.

Τις δυνατότητες μείωσης του ρυθμιστικού κόστους με το οποίο επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις κατά τον έλεγχο από τους διάφορους ελεγκτικούς φορείς και τις εναλλακτικές για την κατάρτιση ενός ενιαίου συστήματος ελέγχου για το σύνολο της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, συζήτησαν στελέχη της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων και ειδικοί εμπειρογνώμονες σε ειδικό θεματικό εργαστήριο (workshop) που διοργανώθηκε από τον ΣΕΒ στο πλαίσιο της εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011). Με αφετηρία ειδική έκθεση που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό και μέσα από ένα γόνιμο διάλογο οι συμμετέχοντες επιβεβαίωσαν τη θέληση τους για **ισότιμη και διαρκής συνεργασία των δημόσιων φορέων και της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, με κοινό σκοπό τον εξορθολογισμό του συστήματος ελέγχου και εποπτείας του κλάδου** και συμφώνησαν στην αναγκαιότητα των παρακάτω παρεμβάσεων:

- ✓ **Εκσυγχρονισμός και κωδικοποίηση της νομοθεσίας** προκειμένου να θεμελιωθεί ένα σαφές και σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και ελέγχου της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.
- ✓ **Οργάνωση και συντονισμός των ελέγχων και των φορέων ελέγχου από ένα ενιαίο κεντρικό φορέα ελέγχου και εποπτείας του κλάδου.**
- ✓ **Καθιέρωση συστήματος και μεθοδολογίας τακτικών ελέγχων** στη βάση αντικειμενικής μεθόδου επιλογής των επιχειρήσεων που θα υπόκεινται σε έλεγχο.
- ✓ **Κατάρτιση και αξιοποίηση του μητρώου επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών** για τη χάραξη πολιτικής και την αποτελεσματικότερη εποπτεία του κλάδου.
- ✓ **Επαναξιολόγηση και ανασχεδιασμός των διαδικασιών διαχείρισης καταγγελιών** με έμφαση: α) στη δυνατότητα ενδιάμεσης αξιολόγησης της κρισιμότητας των καταγγελιών από τους αρμόδιους φορείς, β) στη μείωση του χρόνου και του κόστους διεκπεραίωσης των σχετικών διαδικασιών για τις επιχειρήσεις και το δημόσιο και γ) την προστασία της φήμης και τους κύρους των επιχειρήσεων από μη τεκμηριωμένες καταγγελίες.
- ✓ **Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης κρίσεων** με κεντρικό συντονισμό των αρμόδιων φορέων και ενεργό συμμετοχή της βιομηχανίας και των καταναλωτών.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω προτάσεις αποτελούν τους βασικούς άξονες για ένα σύνολο από επιμέρους ενέργειες, η αναγκαιότητα των οποίων έχει ήδη ωριμάσει αρκετά τόσο στη δημόσια διοίκηση όσο και στις επιχειρήσεις του κλάδου. Η υλοποίησή τους προϋποθέτει εξειδίκευση σε ένα κοινό σχέδιο δράσης για το οποίο τόσο η δημόσια διοίκηση όσο και οι επιχειρήσεις του κλάδου θα εργαστούν από κοινού.

Ειδική Έκθεση:

Για τις διαδικασίες έγκρισης διάθεσης φαρμακευτικών προϊόντων: α) Διαδικασία αδειοδότησης β) Διαδικασία τιμοδότησης

Οι επιχειρήσεις του φαρμακευτικού κλάδου αναγνωρίζουν τη σημαντικότερη ευθύνη των αρμόδιων δημόσιων αρχών και φορέων να προασπίζουν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και ταυτόχρονα να αντιμετωπίσουν τόσο τις δημοσιονομικές πιέσεις για συγκράτηση της φαρμακευτικής δαπάνης όσο και διοικητικά και διαχειριστικά προβλήματα (π.χ. μείωση δαπανών διοίκησης, διαρροή ανθρώπινων πόρων κ.α.) που η οικονομική συγκυρία έχει επιβάλλει. Εντούτοις δεν μπορεί να αγνοηθεί ότι οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα επωμίζονται στην καθημερινή λειτουργία τους υψηλό το διοικητικό κόστος διεκπεραίωσης των σχετικών διαδικασιών έγκρισης και τιμοδότησης φαρμάκων, υψηλό χρηματοοικονομικό κόστος υπό τη μορφή των τελών τα οποία δεν εκπληρώνουν την ανταποδοτικότητα του σκοπού για τον οποίο καταβάλλονται, αλλά και κυριότερα σημαντικά έμμεσα κόστη που απορρέουν από τη διατάραξη της ανταγωνιστικής λειτουργίας της αγοράς, λόγω των χρονικών καθυστερήσεων εγκρίσεων των φαρμάκων και άμεσης διάθεσης τους στην αγορά. Οι κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι τα παραπάνω αποτελούν κοινά προβλήματα για τα οποία απαιτείται η συνεργασία των εκπροσώπων της δημόσιας διοίκησης και της επιχειρηματικότητας για την εξεύρεση λύσης.

Τους τρόπους επιτάχυνσης της διαδικασίας αδειοδότησης από τον ΕΟΦ και τις δυνατότητες αναθεώρησης της διαδικασίας καθορισμού των τιμών από τις αρμόδιες αρχές, με σκοπό να προσδιοριστεί ένας συγκεκριμένος άξονας άμεσα υλοποιήσιμων παρεμβάσεων, συζήτησαν υψηλόβαθμα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, των αρμόδιων εποπτικών φορέων και των επιχειρήσεων του κλάδου σε ειδικό θεματικό εργαστήριο (workshop) που οργάνωσε ο ΣΕΒ στο πλαίσιο της Εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011).

Μέσα από ένα γόνιμο διάλογο οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν την επιτακτική ανάγκη για την επίλυση των προβλημάτων του κλάδου, την αποσυμφόρηση των επιχειρήσεων από τα περιττά διοικητικά βάρη και διατύπωσαν τις παρακάτω προτάσεις, τόσο για τη διαδικασία αδειοδότησης όσο και για τη διαδικασία τιμοδότησης των φαρμακευτικών προϊόντων σε **Ειδική Έκθεση** που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό. Ειδικότερα:

I. Διαδικασία Αδειοδότησης φαρμακευτικών προϊόντων

Για την αποτελεσματική και ανταγωνιστική λειτουργία της αγοράς αλλά και για την ανάπτυξη του κλάδου του φαρμάκου στην Ελλάδα είναι αναγκαίο να επιτευχθεί και να τηρείται απαρέγκλιτα ο στόχος έκδοσης της άδειας φαρμάκων μέσω της Εθνικής Διαδικασίας από τον ΕΟΦ μέσα σε 210 ημέρες, όπως ορίζει η νομοθεσία.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται:

- ✓ Κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας του ΕΟΦ με την ενεργό συμμετοχή των επιχειρήσεων – χρηστών των υπηρεσιών.
- ✓ Επιχειρησιακός και οργανωτικός ανασχεδιασμός των διαδικασιών του ΕΟΦ και εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων και ροών για όλα τα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας. Υιοθέτηση δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης.
- ✓ Αξιοποίηση των εσόδων του ΕΟΦ για την αυτοχρηματοδότηση της λειτουργίας του με σκοπό την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του οργανισμού, μέσω της ενίσχυσής του σε διοικητικό και οργανωτικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού και της δυνατότητας αξιοποίησης εξωτερικών συνεργατών.
- ✓ Θέσπιση **fast track** διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η αποσυμφόρηση του όγκου εργασίας υπηρεσιών του ΕΟΦ, ιδίως για τις διαδικασίες έγκρισης φαρμακευτικών προϊόντων που κατατίθενται ως απολύτως ταυτόσημα με τα ήδη εγκριθέντα (πχ περίπτωση έγκρισης δεύτερης άδειας για το ίδιο προϊόν από άλλη εταιρεία με επιστολή συναίνεσης co-marketing)
- ✓ Δράσεις διαρκούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης τόσο των στελεχών του ΕΟΦ όσο και των στελεχών των επιχειρήσεων του κλάδου.
- ✓ Θέσπιση συστήματος μέτρησης της ικανοποίησης των υπηρεσιών από τους χρήστες σε τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών

II. Διαδικασία Τιμοδότησης φαρμακευτικών προϊόντων

Η συνολική επαναξιολόγηση του συστήματος τιμοδότησης των φαρμάκων είναι αναγκαία προκειμένου να επέλθει ισορροπία στην αγορά, να λειτουργήσει ομαλά ο ανταγωνισμός και να διασφαλιστεί παράλληλα με την ορθολογικοποίηση της φαρμακευτικής δαπάνης η επάρκεια, η ασφάλεια και η ποιότητα των φαρμάκων αλλά η αναπτυξιακή δυναμική του κλάδου.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται:

- ✓ Απλοποίηση της διαδικασίας τιμοδότησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες και προσδιορισμός μια αξιόπιστης μεθοδολογίας συγκέντρωσης και τήρησης των στοιχείων, ώστε να εξαλείφουν οι πιθανότητες λάθους ή αποκλίσεων.
- ✓ Διασφάλιση της ομαλής μετάβασης των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Τιμών Φαρμάκων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ώστε να μην προκληθούν περεταίρω στρεβλώσεις στην αγορά και να καθυστερήσεις στην πρόσβαση των φαρμάκων στην αγορά
- ✓ Πρόγραμμα εκπαίδευσης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης που θα αναλάβουν στο εξής την αρμοδιότητα υπολογισμού των τιμών των φαρμάκων

Επισημαίνεται ότι οι ειδικές συνθήκες που διέπουν την αγορά φαρμάκου, η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, αλλά και η αναπτυξιακή δυναμική που διαθέτουν, ιδίως στην παρούσα δημοσιονομική συγκυρία καθιστούν αναγκαία την συνεργασία των φορέων της επιχειρηματικότητας και της δημόσιας διοίκησης για την εξεύρεση κοινών λύσεων που θα διασφαλίζουν τη δημόσια υγεία και θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα του κλάδου.

Ειδική Έκθεση:

Για τις διαδικασίες ελέγχου ασφάλειας προϊόντων δομικών κατασκευών

Η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις συμμόρφωσης των ευρωπαϊκών προτύπων για την έκδοση πιστοποιητικών σήμανσης CE και η συστηματική διενέργεια των προβλεπόμενων από το νόμο ελέγχων για την ασφάλεια και ποιότητα των προϊόντων δομικών κατασκευών, πιστοποιούν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και συμβάλουν στη βιωσιμότητα και την αναπτυξιακή προοπτική του κλάδου.

Ο ΣΕΒ προκειμένου να διερευνήσει τόσο το πλαίσιο συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τα πρότυπα CE όσο και την αποτελεσματικότητα των τακτικών και έκτακτων ελέγχων από τους αρμόδιους φορείς, για τα προϊόντα δομικών κατασκευών που παράγονται ή διακινούνται στην ελληνική αγορά, εκπόνησε ειδική μελέτη και διοργάνωσε θεματικό εργαστήριο (workshop) προκειμένου να αναδειχτούν οι αναγκαίες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της υιοθέτησης των προτύπων CE από τις επιχειρήσεις του κλάδου και την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού ρόλου του κράτους.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011) στελέχη της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων και ειδικοί εμπειρογνώμονες, συζήτησαν για τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίζονται στον κλάδο των δομικών υλικών και κατέληξαν στις παρακάτω προτάσεις, θέτοντας τους άξονες για ένα συνολικό πλαίσιο παρεμβάσεων τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους ελεγκτικούς φορείς. Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν σε **Ειδική Έκθεση** που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό και συνοψίζονται ως εξής:

Η άμεση κατάρτιση και ενεργοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου στην παραγωγή και διακίνηση των προϊόντων δομικών κατασκευών είναι αναγκαία α) για την ενίσχυση της ποιότητας και ασφάλειας των παραγόμενων και διακινούμενων προϊόντων δομικών κατασκευών και β) για την εύρυθμη και ανταγωνιστική λειτουργία του κλάδου. Για την υλοποίηση του στόχου αυτού απαιτείται:

- **Επιτάχυνση της ήδη καθυστερημένης εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία** για τα προϊόντα δομικών κατασκευών και **συγκεκριμενοποίηση των ποινών** στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με το θεσμικό πλαίσιο. Η υποχρέωση συμμόρφωσης ως προς τον νέο Κανονισμό για την ασφάλεια των προϊόντων δομικών κατασκευών αποτελεί ευκαιρία άμεσης προσαρμογής του εθνικού θεσμικού πλαισίου στις ευρωπαϊκές πρακτικές.
- **Διευρυμένο πρόγραμμα ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των επιχειρήσεων** για την απόκτηση σήμανσης CE ως μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. Ανάδειξη των συνδέσμων επιχειρήσεων ή και επιλεγμένων επιχειρήσεων σε κόμβους διάχυσης των πλεονεκτημάτων σήμανσης CE, προκειμένου να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση της συμμόρφωσης ως προς τα πρότυπα CE, ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (παραγωγή και εμπορία).
- **Θέσπιση συστήματος τακτικών ελέγχων με την καθιέρωση αντικειμενικής μεθόδου επιλογής των επιχειρήσεων που θα υπόκεινται σε έλεγχο** καθώς και συστήματος επιβράβευσης και ποινών. Αύξηση της συχνότητας των ελέγχων σε σημεία παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης προϊόντων δομικών κατασκευών αξιοποιώντας τη δυνατότητα υποστήριξης από διαπιστευμένους φορείς.
- **Κατάρτιση και επικαιροποίηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων** για το σύνολο των προϊόντων ή των επιχειρήσεων που διαθέτουν σήμανση CE.
- **Ενίσχυση της δημιουργίας νέων εργαστηρίων**, ειδικά εργαστηρίων για δοκιμές οι οποίες δεν ικανοποιούνται ή ικανοποιούνται μερικώς από τα υπάρχοντα εργαστήρια στην Ελλάδα.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προτάσεις περιλαμβάνουν ένα σύνολο από προτάσεις βελτίωσης αρκετές από τις οποίες διαθέτουν ήδη σημαντικό βαθμό ωριμότητας ενώ άλλες μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως προς πρωτοβουλίες που έχει ήδη αναλάβει και υλοποιεί η δημόσια διοίκηση, με αποτέλεσμα να καθιστούν εφικτή την άμεση υλοποίησή τους.

Ειδική Έκθεση:

Για τις διαδικασίες ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε εξορυκτικές δραστηριότητες

Η σύγχρονη επιχειρηματικότητα γνωρίζει ότι η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ένα αξιόπιστο σύστημα ελέγχου που θα την προάγει και θα την πιστοποιεί, αποτελούν εγγύηση για την προστασία του περιβάλλοντος, την ανταγωνιστική λειτουργία των κλάδων και αγορών και την αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας και της κοινωνίας. Η συμμόρφωση με τη περιβαλλοντική νομοθεσία αποτελεί κυρίαρχο σημείο του επενδυτικού προγραμματισμού και δέσμευση την οποία οι κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις αναλαμβάνουν και τηρούν.

Στο πλαίσιο αυτό είναι αναγκαίο, το πλέγμα των νόμων και διατάξεων που ορίζει τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης της εξορυκτικής βιομηχανίας με την περιβαλλοντική νομοθεσία, ο τρόπος με τον οποίο αυτές ερμηνεύονται από τους αρμόδιους φορείς και κυρίως η μεθοδολογία ελέγχου της εξορυκτικής δραστηριότητας από τους δημόσιους φορείς, να συντελούνται κατά τρόπο τέτοιο ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός στο Περιβάλλον και να μην εμποδίζεται την ανάπτυξη. Εντούτοις η πολυπλοκότητα και ασάφεια της νομοθεσίας, η επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και τα ελλείμματα στελέχωσης ή και γνώσης των υπηρεσιών περιγράφουν μια υφιστάμενη κατάσταση που δεν εγγυάται την προστασία του Περιβάλλοντος και στραγγαλίζει την αναπτυξιακή δυναμική του κλάδου.

Για το λόγο αυτό ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο της εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011), πραγματοποίησε ειδικό θεματικό εργαστήριο (workshop) προκειμένου υψηλόβαθμα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και του Ιδιωτικού Τομέα να αναζητήσουν από κοινού και να συμφωνήσουν σε **ένα κοινά αποδεκτό τρόπο υλοποίησης (road map) αναγκαίων αλλαγών για ένα ορθολογικό πλαίσιο ελέγχου τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά την εξορυκτική δραστηριότητα, που να διασφαλίζει την προστασία του Περιβάλλοντος χωρίς τη δυσανάλογη επιβάρυνση της επιχειρηματικής λειτουργίας**. Οι προτάσεις αυτές ενσωματώθηκαν σε **Ειδική Έκθεση** που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό και συνοψίζονται ως εξής:

Τα παρακάτω **κοινά σημεία συμφωνίας**, στα οποία κατέληξαν οι συμμετέχοντες, ορίζουν ένα πλέγμα από αναγκαίες παρεμβάσεις και πιστοποιούν τη θέληση των εκπροσώπων της δημόσιας διοίκησης, της επιχειρηματικής κοινότητας αλλά και της επιστήμης να συνεργαστούν **με σκοπό να καταρτιστεί ένα ορθολογικό, δομημένο και σταθερό σύστημα ελέγχου της τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά την εξορυκτική δραστηριότητα** που να διασφαλίζει την προστασία του Περιβάλλοντος, την ενίσχυση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων, την εξάλειψη των συνθηκών αθέμιτου ανταγωνισμού και τη διαμόρφωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για επενδύσεις στον κλάδο.

Για την υλοποίηση του στόχου αυτού απαιτούνται οι παρακάτω ενέργειες:

- ✓ **Ανάπτυξη ενός ορθολογικού συστήματος ελέγχου τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στη βάση ενός απλοποιημένου και αποτελεσματικού πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης.** Αυτό κατ' ελάχιστον προϋποθέτει:
 - **Χάραξη Εθνικής Μεταλλευτικής και Εξορυκτικής πολιτικής** στη βάση ενός βιώσιμου Εθνικού Γενικού Χωροταξικού και Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων, ως προϋπόθεση αναπτυξιακής προοπτικής για τη λειτουργία του κλάδου και την προσέλκυση επενδύσεων.
 - **Σύσταση κεντρικού φορέα υπηρεσιών μιας στάσης (one-stop-shop)** για τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που θα καθοδηγεί τις περιφερειακές υπηρεσίες, θα εγγυάται την τήρηση των προβλεπόμενων από το νόμο χρονοδιαγραμμάτων (π.χ. άπρακτη προθεσμία) και θα αξιοποιεί τις υπηρεσίες διαπιστευμένων αξιολογητών.
 - **Άρση των συναρμοδιοτήτων** μέσα από την διασφάλιση του κεντρικού συντονιστικού ρόλου του ΥΠΕΚΑ τόσο κατά την έγκριση όσο και κατά τον έλεγχο τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (περιβαλλοντικών όρων).

- ✓ **Καθιέρωση κοινής μεθοδολογίας τακτικών ελέγχων στη βάση αντικειμενικής μεθόδου επιλογής των επιχειρήσεων που θα υπόκεινται σε έλεγχο και της συχνότητας των ελέγχων.** Αυτό κατ' ελάχιστον προϋποθέτει:
 - **Ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών**, αναβάθμιση του ρόλου των ελεγκτών και **εντατικοποίηση των ελέγχων** από εξειδικευμένα μικτά κλιμάκια.
 - **Ανάδειξη του συμβουλευτικού και υποστηρικτικού ρόλου των ελεγκτών** και επιθεωρητών.
 - **Ανάπτυξη συστήματος επιβράβευσης των συνεπών επιχειρήσεων** και ρητός προσδιορισμός του αποτρεπτικού έναντι του κατασταλτικού χαρακτήρα των προστίμων.
- ✓ **Υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με την περιβαλλοντική νομοθεσία και διασφάλιση της πληρότητας των μελετών περιβαλλοντικών όρων.**
- ✓ **Προώθηση δράσεων και δομών υποστήριξης και συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και της τοπικής κοινωνίας .**

Όπως επισημάνθηκε κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι παραπάνω προτάσεις αποτελούν ενέργειες η αναγκαιότητα των οποίων έχει ήδη ωριμάσει αρκετά τόσο στη δημόσια διοίκηση όσο και στις επιχειρήσεις του κλάδου. Για την υλοποίησή τους απαιτείται συντονισμός των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται και κοινή προσπάθεια και συνεργασία τόσο από τη δημόσια διοίκηση όσο από τις επιχειρήσεις του κλάδου αλλά και την τοπική κοινωνία.

Ηλεκτρονική τιμολόγηση στις συναλλαγές

Ο ΣΕΒ προκειμένου να εγείρει ένα ουσιαστικό διάλογο μεταξύ των άμεσα εμπλεκόμενων μερών, με στόχο την ανάληψη συγκεκριμένων παρεμβάσεων για την ταχύτερη και βέλτιστη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στην Ελλάδα, εκπόνησε μελέτη και οργάνωσε ειδικό θεματικό εργαστήριο (workshop), στο πλαίσιο της εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011) ώστε να αναζητηθούν οι κατάλληλες προτάσεις που θα συνθέσουν ένα αποτελεσματικό και άμεσα υλοποιήσιμο σχέδιο δράσης. Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν σε **Ειδική Έκθεση** που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό και συνοψίζονται ως εξής:

Η καθολική εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης για όλες τις συναλλαγές πρέπει να αποτελέσει πολιτική δέσμευση και να αναδειχτεί σε προτεραιότητα άμεσης υλοποίησης.

- **Για την υλοποίηση του στόχου αυτού** και την περαιτέρω αξιοποίηση των διαθέσιμων εναλλακτικών ηλεκτρονικής τιμολόγησης **απαιτείται:**
 - ✓ **Άμεση προσαρμογή του φορολογικού θεσμικού πλαισίου** μέσω της επικαιροποίησης και συμπλήρωσης της υφιστάμενης νομοθεσίας για τη μεταβίβαση, αποθήκευση και τον έλεγχο των ηλεκτρονικών τιμολογίων
 - ✓ **Προτυποποίηση και τυποποίηση** όλων των απαιτούμενων ηλεκτρονικών εγγράφων, παραστατικών, αρχείων, πρωτοκόλλων, πιστοποιητικών, ψηφιακών υπογραφών κ.λπ. για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης σε όλη την αλυσίδα διαχείρισης του τιμολογίου.
 - ✓ Διερεύνηση της δυνατότητας **υποχρεωτικής και αποκλειστικής εφαρμογής της ηλεκτρονικής τιμολόγησης από επιχειρήσεις με συγκεκριμένα κριτήρια και χαρακτηριστικά** (κύκλου εργασιών, όγκου συναλλαγών, όγκου τιμολογίων, κλάδου οικονομικής δραστηριότητας κ.λπ.)
 - ✓ Διερεύνηση της δυνατότητας **υποχρεωτικής και αποκλειστικής εφαρμογής ηλεκτρονικής τιμολόγησης για όλες τις δημόσιες προμήθειες** και άμεση έναρξη προγράμματος πιλοτικής εφαρμογής
 - ✓ **Παροχή κινήτρων (φορολογικών, χρηματοδοτικών κ.α) προς τις επιχειρήσεις για την υιοθέτηση συστημάτων ηλεκτρονικής τιμολόγησης** ή και την προσαρμογή των υφιστάμενων υποδομών (ERP's) των επιχειρήσεων, στις απαιτήσεις υιοθέτησης των συστημάτων και εφαρμογών ηλεκτρονικής τιμολόγησης.
 - ✓ **Κατάρτιση διευρυμένου προγράμματος ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των επιχειρήσεων** για την υιοθέτηση εφαρμογών ηλεκτρονικής τιμολόγησης, καθώς αποτελεί ένα σημαντικό μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προτάσεις περιλαμβάνουν ένα σύνολο από προτάσεις βελτίωσης αρκετές από τις οποίες διαθέτουν ήδη σημαντικό βαθμό ωριμότητας ώστε να καθιστούν εφικτή την άμεση υλοποίησή τους.

Υποβολή στοιχείων ενδο-ομιλικών συναλλαγών στις αρμόδιες αρχές

Ο ΣΕΒ έχει επανειλημμένα επισημάνει τη σπουδαιότητα αντιμετώπισης της απώλειας της φορολογητέας ύλης από τις αρμόδιες αρχές και της ανάγκης καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, ιδιαιτέρως στο πλαίσιο της σημερινής εξαιρετικά πιεστικής δημοσιονομικής συγκυρίας. Η έννοια του ελέγχου των ενδο-ομιλικών συναλλαγών συμβάλλει σε αυτό το στόχο και αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τις φορολογικές αρχές. Εντούτοις η χρήση του για άλλους σκοπούς πέραν των φορολογικών δημιουργεί ανάγκες ελέγχου χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα επιβαρύνοντας τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τις ίδιες τις διαφορετικές και συναρμόδιες ελεγκτικές αρχές και υπηρεσίες. Η διπλή και αλληλοεπικαλυπτόμενη υποχρέωση των επιχειρήσεων για υποβολή στοιχείων ενδο-ομιλικών συναλλαγών στις αρμόδιες αρχές, δημιουργεί σημαντικά διοικητικά κόστη για τις επιχειρήσεις οι οποίες αναγκάζονται να δεσμεύσουν σημαντικούς πόρους προκειμένου να ανταποκριθούν.

Τις δυνατότητες βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου ώστε να είναι εφικτός τόσο ο αποτελεσματικός έλεγχος των επιχειρήσεων από τις φορολογικές αρχές όσο και η μείωση του διοικητικού βάρους με το οποίο επιφορτίζονται κατά την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους, αναζητήσαν από κοινού εκπρόσωποι της πολιτικής ηγεσίας καθώς και υψηλόβαθμα στελέχη της δημόσιας διοίκησης και της επιχειρηματικότητας, κατά τη διάρκεια ειδικού θεματικού εργαστηρίου (workshop) που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκδήλωσης με θέμα «Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την Ανάπτυξη» (Αθήνα, Παρασκευή 11 Μαρτίου 2011). Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν σε **Ειδική Έκθεση** που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό και συνοψίζονται ως εξής:

- **Διαμόρφωση ενός σαφέστερου πλαισίου για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης ως προς την αρχή των ίσων αποστάσεων**, η οποία να προκύπτει μέσα από τους φακέλους τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών συναλλαγών και ρητός προσδιορισμός του χρόνου κατά τον οποίο θα πρέπει να επικαιροποιούνται οι φάκελοι τεκμηρίωσης.
- **Εισαγωγή στο Ελληνικό δίκαιο της δυνατότητας σύναψης προσυμφωνιών τεκμηρίωσης ενδο-ομιλικών συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιας διοίκησης (APAs)**, τα οποία ισχύουν σε αρκετές προηγμένες φορολογικά χώρες του εξωτερικού και θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και στην Ελλάδα.
- **Διασφάλιση της αναλογικότητας των επιβαλλόμενων προστίμων** για παραβάσεις των κανόνων τεκμηρίωσης των ενδο-ομιλικών συναλλαγών, ιδίως όταν αυτές αφορούν παραβάσεις τύπου και όχι ουσίας (π.χ. εκπρόθεσμη υποβολή λίστας ή φακέλου τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών), στο πλαίσιο συνεργατικότητας μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιας διοίκησης.
- **Αξιολόγηση της δυνατότητας κατάργησης της υποχρέωσης υποβολής λίστας ενδο-ομιλικών συναλλαγών**, καθώς τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να προκύψουν και κατόπιν επεξεργασίας των φορολογικών καταστάσεων που υποβάλουν οι επιχειρήσεις.
- **Αξιολόγηση της δυνατότητας κατάργησης της τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών μεταξύ ελληνικών επιχειρήσεων** καθώς αυτές συντελούνται εντός τις ελληνικής επικράτειας.
- **Επανεξέταση του ορισμού της διαμέσου τιμής**, το οποίο προκύπτει μέσα από ένα δείγμα συγκρίσιμων στοιχείων, σύμφωνα με την αρχή των ίσων αποστάσεων και σαφής ορισμός του εύρους το οποίο μπορεί να λάβει η υπό αξιολόγηση τιμή.
- **Επαναξιολόγηση της διπλής φορολόγησης του ίδιου εσόδου**, καθώς αυτό δημιουργεί προβλήματα τόσο στις ελληνικές πολυεθνικές επιχειρήσεις απέναντι στις αλλοδαπές φορολογικές αρχές με τις οποίες συναλλάσσονται όσο και στις θυγατρικές επιχειρήσεις πολυεθνικών ομίλων των οποίων έξοδα απορρίπτονται. Και αυτό γιατί συχνά διαπιστώνεται, τόσο η αλλοδαπή μητρική όσο και η θυγατρική ελληνική, να έχουν φορολογηθεί για το ίδιο ποσό και στις δύο χώρες. Στο πλαίσιο αυτό είναι κρίσιμο να ενεργοποιηθούν οι συμφωνίες αμοιβαίου διακανονισμού και υποχρεωτικής διαιτησίας, οι οποίες άλλωστε αποτελούν μέρος των συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει με διάφορες χώρες του εξωτερικού και παραμένουν ανενεργές.